

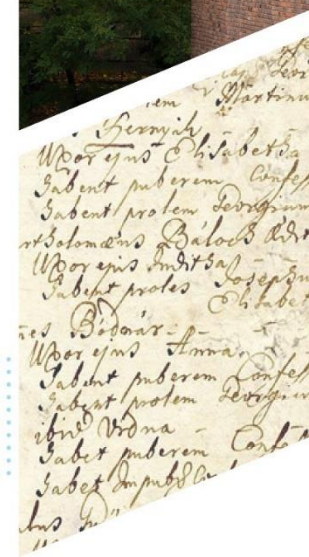

KSH NÉPESSÉGTUDOMÁNYI
KUTATÓINTÉZET

„Önnek hány gyermeke van?” Bevallott és elfelejtett gyermekek egyazon adatfelvételen belül 3-12 év távlatában

Makay Zsuzsanna

Fókuszban a család konferencia, Pécs, 2015. május 14-15.

Bevezetés

- Statisztikai adatokat akkor lehet kutatási célokra felhasználni, ha az összegyűjtött információ megbízható illetve konzekvens (pl. amennyi gyermeket mond az adatfelvétel elején, annyi szerepeljen utána a kérdőívben is)
- Irodalom: kérdőíves adatfelvétel esetén az adatok megbízhatósága számos tényezőtől függ
- Elsődleges a kérdések megfelelő megfogalmazása és annak a lehetőségnek a megadása, hogy a válaszadók pontosan tudjanak rá válaszolni
- Retrospektív adatok: elfelejtések, kihagyások gyakoriak még a fontos családi eseményekről való beszámolás során is
- Az adatok emlékezetbe hívása kiemelt fontosságú (megkönnyíti pl. ha évszámok helyett életkort is mondhat a válaszadó)

Életünk fordulópontjai adatfelvétel

- Ugyanazon válaszadók felkeresése 4 alkalommal, kb. 3 évente 2001 és 2012 között
- Válaszadók 2001-ben 18 és 70 év közöttiek
- Lemorzsolódás: eredeti 16 000 emberből 8 000 maradt 2012-re
- Adatfelvétel módja változott a 4. hullámban

	1. hullám	2. hullám	3. hullám	4. hullám
	2001-2002	2004-2005	2008-2009	2012-2013
	Papír kérdőív	Papír kérdőív	Papír kérdőív	Laptopos kérdőív (+ egy rész a neten)
	16 373	13 540	11 769	8 103

Kérdés és minta

Gyermekekről való beszámolás hogyan alakult a négy hullámban?

- Gyermekek „jellegének” helytelen besorolása
- Bizonyos gyermekek kihagyása későbbi hullámokban (nem együtt élő, vagy akikkel már régóta megszakadt a kapcsolat?)
- Válaszadók elemzése, akik mind a négy hullámban részt vettek (8 103 fő)
- Saját, vér szerinti gyermekekkel való „elszámolás” érdekel
- Elsősorban a válaszadó szemszögéből

4 hullám – 4 kérdés a gyermekszámra

	1. hullám	2. hullám	3. hullám	4. hullám
Összefoglaló kérdés gyermekszámra	Nincs			
Együtt élő gyermek felvétele	Háztartás- táblában			
Külön élő gyermek felvétele	„Született-e Önnek olyan gyermeke, akivel jelenleg nem él közös háztartásban?”			

4 hullám – 4 kérdés a gyermekszámra

	1. hullám	2. hullám	3. hullám	4. hullám
Összefoglaló kérdés gyermekszámra	Nincs	„Tehát Önnek élete során __ gyermeke született”		
Együtt élő gyermek felvétele	Háztartás-táblában	Háztartástáblában		
Külön élő gyermek felvétele	„Született-e Önnek olyan gyermeke, akivel jelenleg nem él közös háztartásban?”	Nincs külön tábla, csak kalendárium		

4 hullám – 4 kérdés a gyermekszámra

	1. hullám	2. hullám	3. hullám	4. hullám
Összefoglaló kérdés gyermekszámra	Nincs	„Tehát Önnek élete során __ gyermeke született”	Nincs	
Együtt élő gyermek felvétele	Háztartástáblában	Háztartástáblában	Háztartástáblában	
Külön élő gyermek felvétele	„Született-e Önnek olyan gyermeke, akivel jelenleg nem él közös háztartásban?”	Nincs külön tábla, csak kalendárium	„Van-e Önnek olyan gyermeke, akivel jelenleg nem él közös háztartásban? Kérem, csak a <u>vér szerinti</u> és az <u>örökbe fogadott</u> gyermekeket vegye figyelembe. A nevelt gyermekeket most ne sorolja fel.”	

4 hullám – 4 kérdés a gyermekszámra

	1. hullám	2. hullám	3. hullám	4. Hullám – Laptopos adatfelvétel!
Összefoglaló kérdés gyermekszámra	Nincs	„Tehát Önnek élete során __ gyermeke született”	Nincs	„Született-e Önnek gyermeke?” Ha igen: „Élve született gyermekeinek száma: __”
Együtt élő gyermek felvétele	Háztartás-táblában	Háztartástáblában	Háztartástáblában	Háztartástáblában
Külön élő gyermek felvétele	„Született-e Önnek olyan gyermeke, akivel jelenleg nem él közös háztartásban?”	Nincs külön tábla, csak kalendárium	„Van-e Önnek olyan gyermeke, akivel jelenleg nem él közös háztartásban? Kérem, csak a <u>vér szerinti</u> és az <u>örökbe fogadott</u> gyermekeket vegye figyelembe. A nevelt gyermekeket most ne sorolja fel.”	„Élve született gyermekei között van-e olyan, <u>akivel jelenleg nem él közös háztartásban</u> ? Ha volt olyan gyermek, aki <u>elhunyt</u> , kérem, őt is vegye figyelembe!”

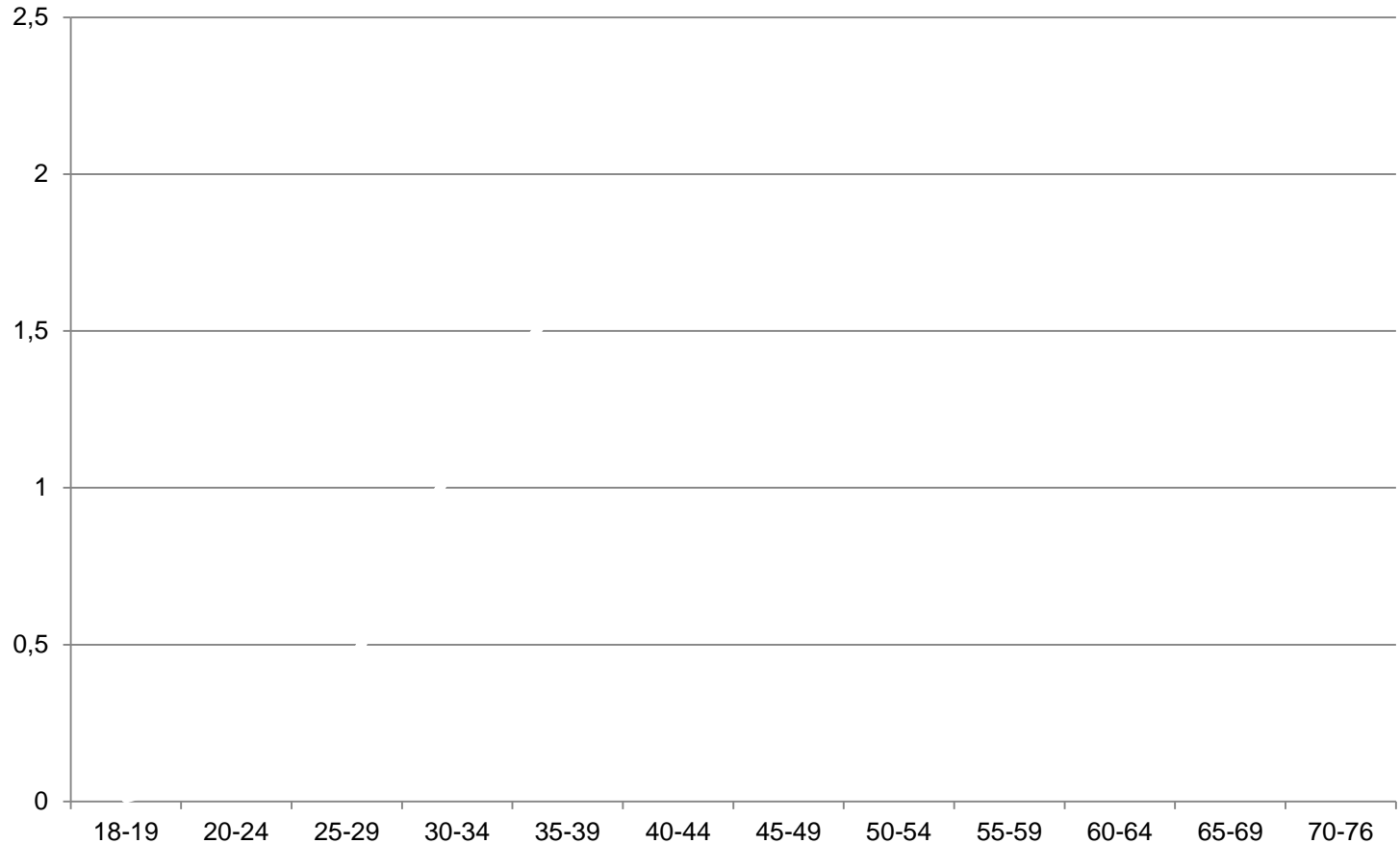
Hány válaszadó mondott az egyes hullámok során eltérő gyermekszámot?

- 2278 válaszadó, 995 férfi (43,7%) és 1283 nő (56,3%), vagyis a 8104-es minta 27,1%-a vall be egy későbbi hullámban más gyermekszámot, mint egy előzőben
 - Többnyire több gyermeket vallanak be: új gyermek születik
- 683 ember mond legalább egy későbbi hullámban alacsonyabb gyermekszámot, mint egy korábbi: a 8104-es minta 9,2%-a
 - 59%-uk nő!
 - Korcsoportos megoszlásuk:

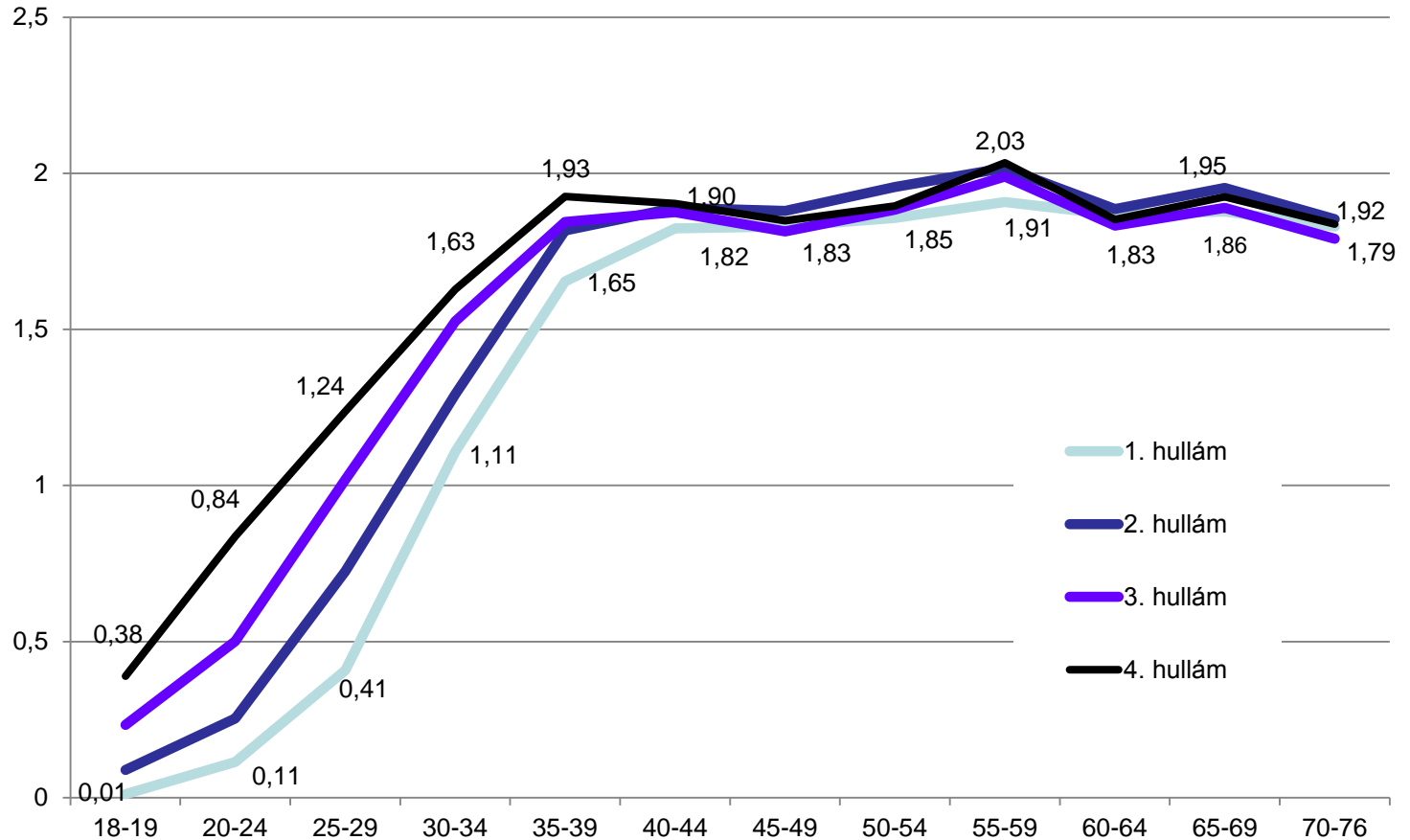
	%	Esetszám
18-24	1,5	10
25-34	8,9	61
35-44	15,2	104
45-54	27,4	187
55-64	26,7	182
65-76	20,4	139
Összesen	100,0	683

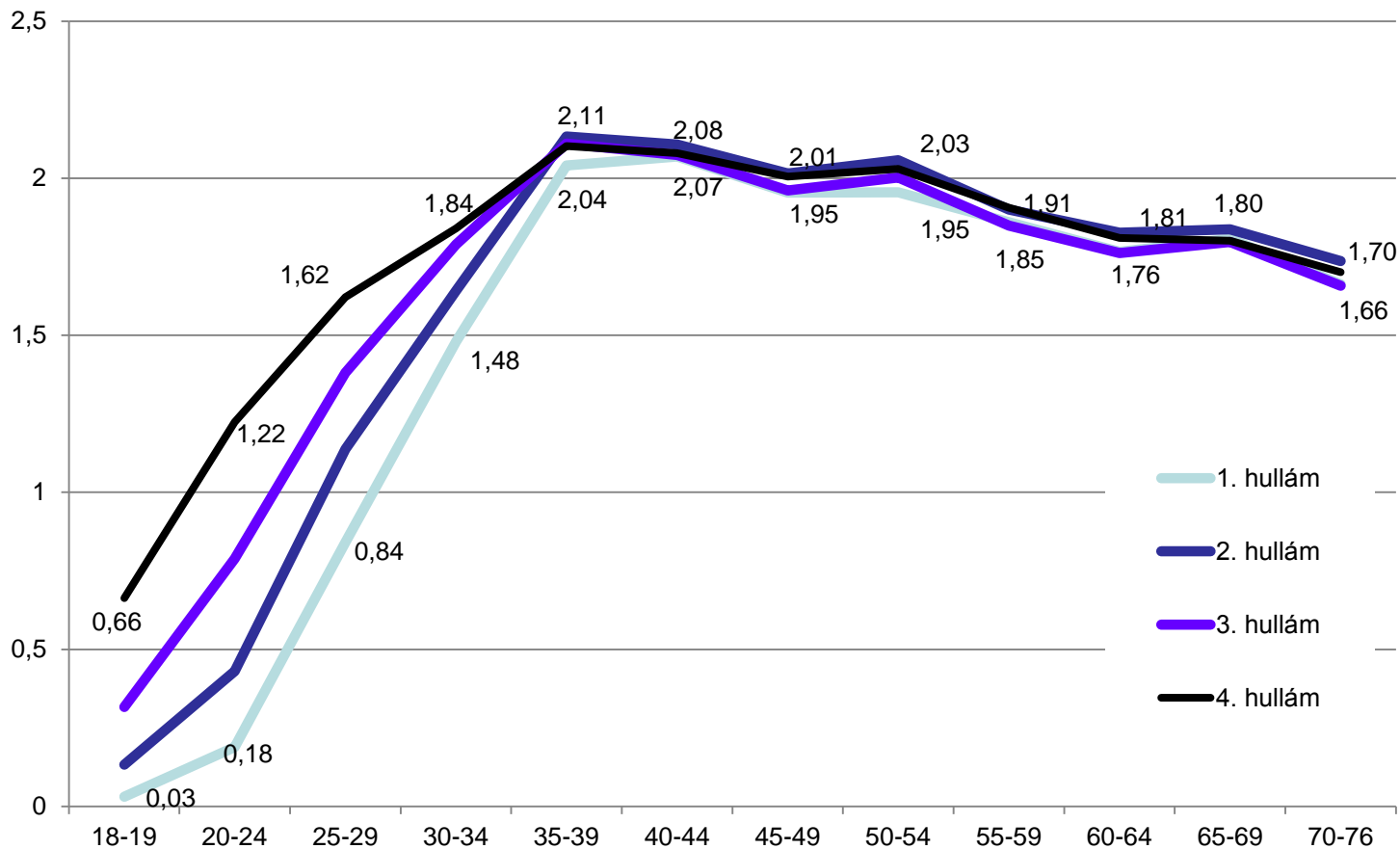
Átlagos gyermekszám életkor szerint az egyes hullámok idején - férfiak

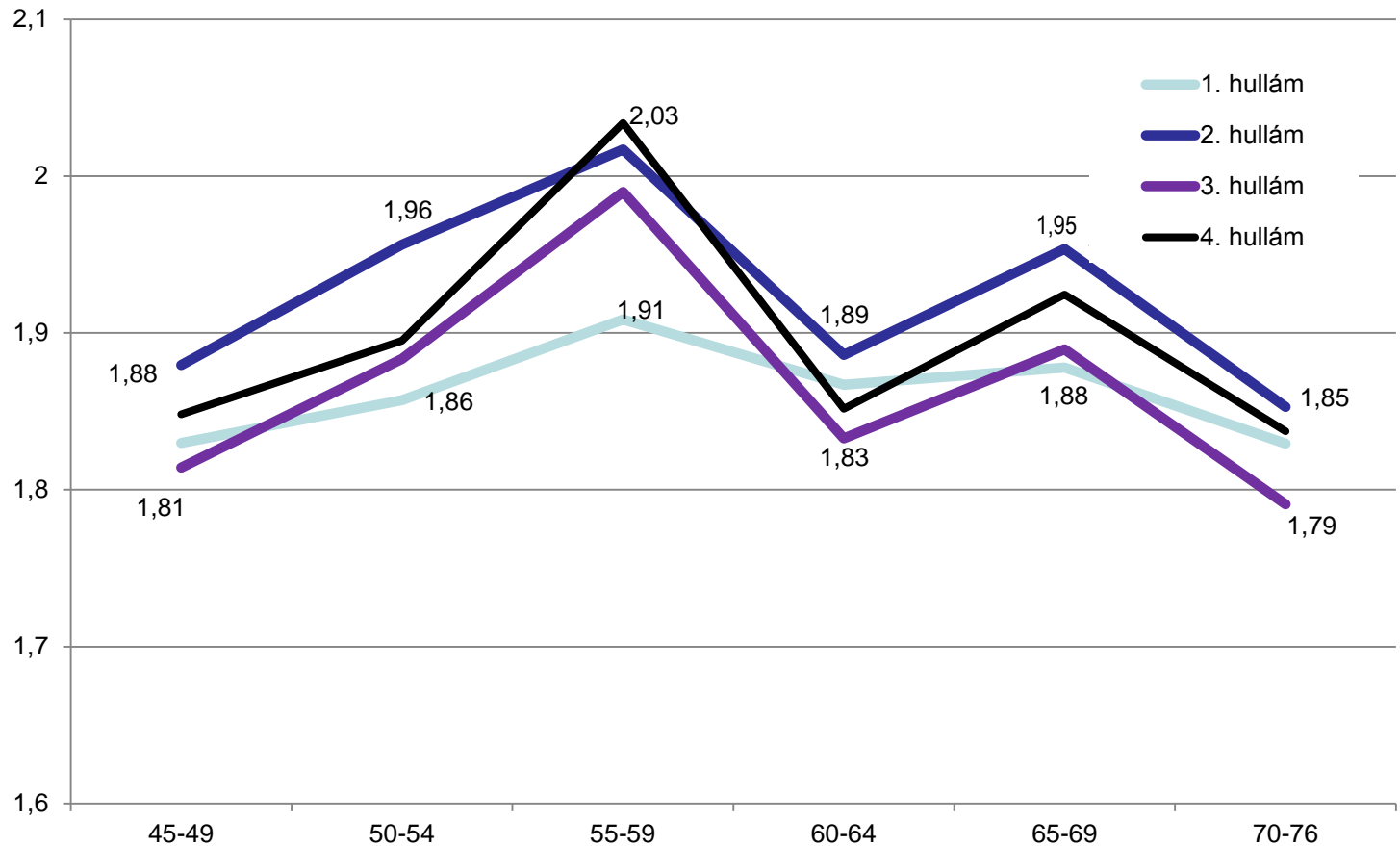
Átlagos gyermekszám életkor szerint az egyes hullámok idején - férfiak

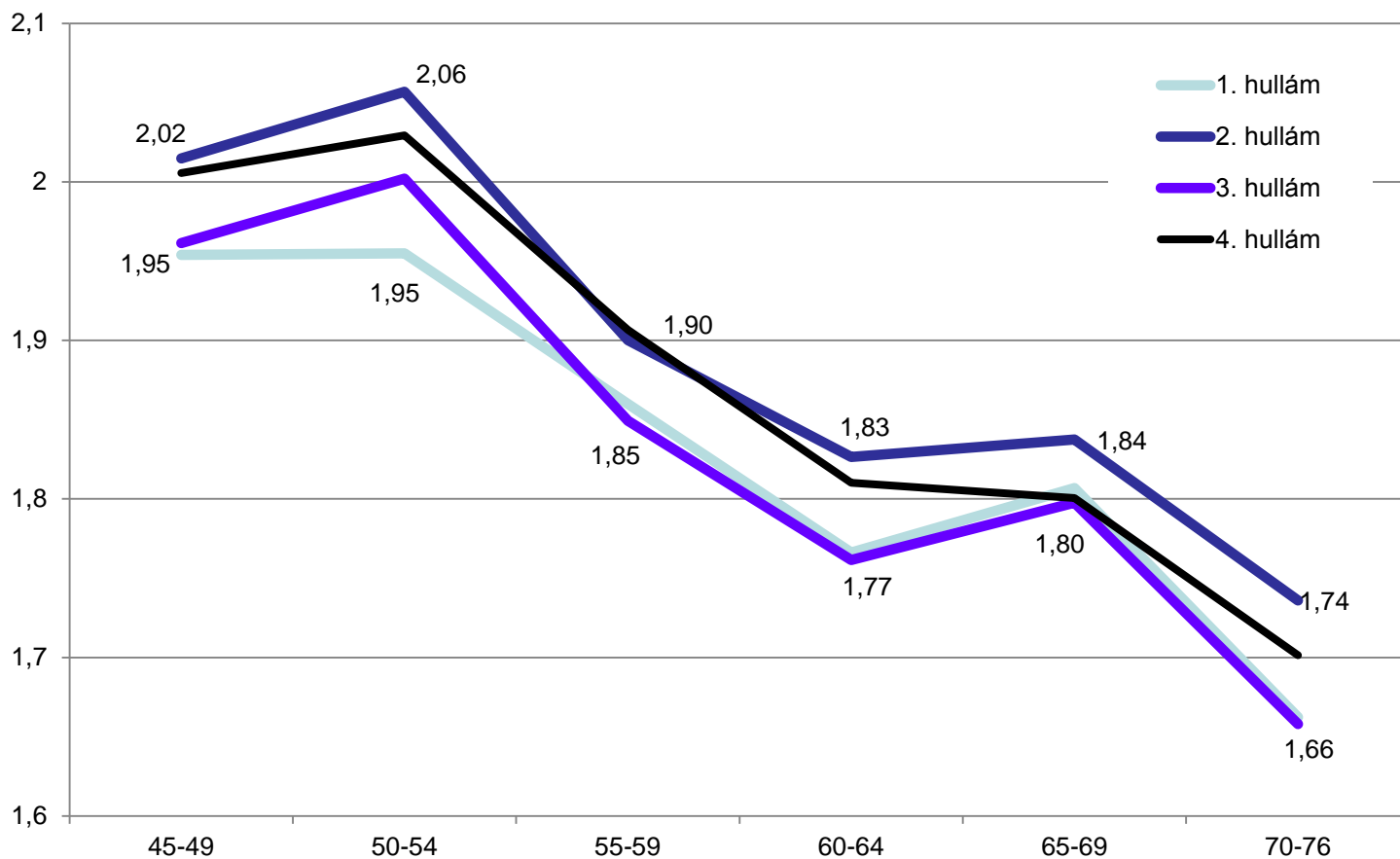
Átlagos gyermekszám nem és életkor szerint - nők

45 és 76 éves kor közötti átlagos gyermekszám – férfiak

45 és 76 éves kor közötti átlagos gyermekszám – nők

Mely hullámok között?

- Esetek, amikor egy későbbi hullámban alacsonyabb gyerekszámot mond, mint egy korábbiiban:

	%	Esetszám
1. - 2.	1,2	95
1. - 3.	4,3	345
1. - 4.	2,6	212
2. - 3.	4,7	378
2. - 4.	3,1	254
3. - 4.	2,9	232
Összesen	18,8	1516

- Emlékeztető: kérdésfeltevés külön élő gyermekek:
- 1. hullám: Született-e Önnek olyan gyermeke,
- 3. hullám: Van-e Önnek olyan gyermeke,
- 4. hullám: Élveszületett gyermekei között van-e olyan,

akivel jelenleg
nem él
közös háztartásban?

Mely *gyermek*eknél van eltérés? (%-os megoszlások)

	Együtt élő	Külön élő	Meghalt	Összeg

Mely gyermekeknél van eltérés? (%-os megoszlások)

	Együtt élő	Külön élő	Meghalt	Összeg
Hullám 1-2	23,2	19,0	70,5	112,7

Amennyiben a 2. hullámban kisebb gyermekszámot mondott, mint az elsőben, úgy az esetek 70,5%-ában a meghalt gyermekszám alacsonyabb a 2. hullámban.

Mely gyermekeknél van eltérés? (%-os megoszlások)

	Együtt élő	Külön élő	Meghalt	Összeg
Hullám 1-2	23,2	19,0	70,5	112,7
H 1-3	54,8	31,0	26,4	112,2
H 1-4	49,5	44,8	15,6	109,9
H 2-3	65,1	32,5	10,9	108,5
H 2-4	57,9	41,7	9,5	109,1
H 3-4	36,6	60,3	11,6	108,6
Összegek	47,8	38,2	24,1	110,1

Amennyiben a 2. hullámban kisebb gyermekszámot mondott, mint az elsőben, úgy az esetek 70,5%-ában a meghalt gyermekszám alacsonyabb a 2. hullámban.

Kik „felejtenek el” gyermekét?

- ...vagy vallanak be korábban többet?

Annak a valószínűsége,
hogy a válaszadó legalább
egy hullámban alacsonyabb
gyermekszámot mondott,
mint egy korábbiában.

Válaszó neme	Férfi Nő
Iskolai végzettsége 2001	8 általános Szakközépiskola Érettségi Főiskola, egyetem
Válaszó életkora 2001	18-24 25-29 30-34 35-39 40-44 45-49 50-54 55-59 60-64 65-69 70-76
Együtt élő gyermekek száma 2001	0 1 2 3 vagy több
Külön élő gyermekek száma 2001	0 1 2 3 vagy több
Meghalt gyermekek száma 2001	0 1 vagy több
Esetszám (és %)	

NKI

Annak a valószínűsége, hogy a válaszadó legalább egy hullámban alacsonyabb gyermekszámot mondott, mint egy korábbiiban.

Válaszadó neme	Férfi	0,00	Ref.
	Nő	-0,12	***
Iskolai végzettsége 2001	8 általános	0,12	-
	Szakközépiskola	0,04	-
	Érettségi	0,00	Ref.
	Főiskola, egyetem	-0,14	-
Válaszadó életkora 2001	18-24	-1,35	***
	25-29	-0,55	***
	30-34	-0,26	-
	35-39	-0,17	-
	40-44	0,03	-
	45-49	0,34	***
	50-54	0,00	Ref.
	55-59	0,30	**
	60-64	0,41	***
	65-69	0,54	***
70-76	0,63	***	
Együtt élő gyermekek száma 2001	0	0,00	Ref.
	1	0,05	-
	2	0,01	-
	3 vagy több	0,60	***
Külön élő gyermekek száma 2001	0	0,00	Ref.
	1	0,00	-
	2	0,04	-
	3 vagy több	0,53	***
Meghalt gyermekek száma 2001	0	0,00	Ref.
	1 vagy több	1,74	***
Esetszám (és %)	Volt "elfelejtett" gyermeke		683 (9,2%)
	Nem volt		7421(90,8)
	Összesen		8104

NKI

Következtetések, kitekintés

- A válaszadók 9,2%-a alacsonyabb gyermekszámot mond egy későbbi hullámban, mint egy korábbiiban – hol a hiba?
- Kérdés megfogalmazásának fontossága
 - Van-e olyan gyermeke...? <> Született-e olyan gyermeke...?*
- Gyermekszámra vonatkozó összefoglaló kérdés fontossága
- Laptopos adatfelvételnél belső kontroll lehetősége

JÖVŐ

- Pontosítani „elfelejtő” válaszadók profilját (pl. párkapcsolat alakulása, gyermekvállalási történte, vagy interjú hosszúsága, ...?)
- „Elfelejtett” gyermekek jellemzői?
 - Életkor, nem, születési sorrend
 - Szülők kapcsolata születésekor és azóta
 - Hány éve nem él szülőjével?
 - Hol él ma?
 - Stb, stb.....

Köszönöm a figyelmet!

.....

makay@demografia.hu

NKI

